

Stockholm, 23 maj 2022

SwedenBIOs remissvar om rapporten Diversity in use broadens the benefits of ESS

Tack för möjligheten att få lämna våra intryck av rapporten 3.2-2022-05131. Rapporten belyser ett mycket viktigt ämne som flera aktörer i ett komplext ekosystem av forskningsinfrastrukturer kan dra nytta av. Nedan följer våra korta reflektioner:

Om rapporten

Rapporten presenterar forskningsinfrastrukturen ESS genom att summera syfte, mål och bakgrund (kapitel 1) samt en översikt av ESS verktygslåda och samverkansmöjligheter (kapitel 2). Därefter ger rapporten en inblick i relevanta övriga infrastrukturer och stödstrukturer, inom Sverige och utomlands (kapitel 3). Nyckelfaktorer för tillgänglighet summeras (kapitel 4) och därefter följer rapportens förslag på hur en ökad mångfald i användarbasen kan bredda nyttan av ESS (därav titeln)(kapitel 5).

Rapporten är delvis mycket kärnfull (kap 4 och 5), och delvis i viss mån något ostrukturerad (kap 3). Kapitel 3 ger i vissa sektioner intrycket av säljtext om respektive aktör snarare än att systematiskt fokusera på aktörernas likheter och olikheter. Däremot ger kapitel 3 värdefull inspiration på hur övriga aktörer tänker kring frågorna. Jag anser att kapitel 4 mycket snyggt summerar och reflekterar kring informationen från kapitel 3.

Därför är vårt förslag att kapitel 3 presenteras som en bilaga. Om kapitel 3 skall vara kvar på sin plats, bör sektionerna om respektive aktör kortas ner och systematiseras så att likheter respektive olikheter kontra nyckelfaktorerna i kapitel 4 och 5 förtydligas.

Om förslagen

Förslagen presenteras i sju nyckelfaktorer. Både faktorerna och förslagen är generellt mycket väl avvägda och konstruktivt formulerade.

Jag vet inte om ordningen av faktorerna är genomtänkt, men jag skulle rekommendera en ändrad ordning. Jag önskar en ordning som belyser projektens väg genom infrastrukturen, dvs från ansökan till datahantering. Såklart är detta förslag på ordning även starkt påverkat av SwedenBIOs intresseområde, dvs små och medelstora företags möjlighet till access och förståelse.

- 1) Governance. Otroligt viktigt att målbild, ramverk och mandat stämmer.
- 2) Application processes. Transparenta och tydliga processer för access är den viktigaste delfrågan i detta arbete från vårt och bolagens perspektiv.
- 3) Funding structures.
- 4) Stimulating structures. Neutrala noder och att möta företagen där de är, är långt mycket viktigare än doktorandkurser, för att möte och förstå industrins perspektiv.
- 5) Awareness and knowledge.
- 6) Open data. Mycket viktigt, särskilt för fältet i stort.
- 7) Follow-up. Passar utmärkt för att runda av och summera vad som bör utvärderas.

När det gäller de konkreta förslagen önskar vi bara uttala oss om vårt viktigaste: *Application processes* (4.6).

Jag anser att summeringen av fyra accessvägar i tabellen på sidan 35 är mycket tydlig, konstruktiv och en bra riktlinje. Såklart bör procentsatser och utvärderingskriterier diskuteras vidare, men överlag är det exakt denna typ av klarhet vi efterfrågar.

DOCK fallerar hela tydligheten när förslag som "*silver lining*" i form av avvikelser och sidospår som *Director access* bakas in. Det är dessa strukturer som ger nidsbilden att det till slut är personliga kontakter som avgör om ett projekt blir accepterat (eller kanske att personliga kontakter behövs för att navigera ansökningsprocessen?). I beskrivningen hur ansökningar just nu går till för MAX IV formuleras otydligheten mycket konkret: "*MAX IV has approximately ten different access modes, some of which are listed here*" (s. 16). Må vara att det kan behöva finnas många vägar, men ju fler ansökningsvägar desto högre krav på mycket tydlig relativ prioritering och kriterier, vilket till slut blir ohanterligt.

Summering

Bra rapport som kan och bör ligga till grund för vidare diskussioner och applicering kring fler infrastrukturer.

Vänligen

Maja Neiman
Science Relations Manager
SwedenBIO